

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Wyniki wstępne

Badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej w IV kwartale 2009 roku

Badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym prowadzone dotychczas na granicy polsko-ukraińskiej, w IV kwartale 2009 r. zostało rozszerzone o granicę polsko-białoruską.

WYNIKI BADANIA

Liczba osób objętych badaniem obrotu towarów i usług w ruchu granicznym w IV kwartale 2009 roku wyniosła:

- na granicy polsko-ukraińskiej – 16,7 tys. (łącznie z małym ruchem granicznym), z tego: Polacy – 8,5 tys. i cudzoziemcy – 8,2 tys.,
- na granicy polsko-białoruskiej 14,9 tys., z tego: Polacy – 2,6 tys. i cudzoziemcy – 12,3 tys.

Kartę Polaka posiadało około 5,5% cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską i około 11,6% przekraczających granicę polsko-białoruską.

Ruch graniczny osób według danych Straży Granicznej w IV kwartale 2009 r. wyniósł:

- **granica polsko-ukraińska**
 - liczba Polaków powracających do Polski – 555,5 tys., tj. o 24,4% mniej niż w III kwartale 2009 r. i 50,0% mniej w stosunku do IV kwartału 2008 r.,
 - liczba cudzoziemców opuszczających Polskę – 900,2 tys., tj. o 2,5% mniej niż w III kwartale 2009 r. i o 24,0% więcej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.
- **granica polsko-białoruska**
 - liczba Polaków powracających do Polski – 100,0 tys.,
 - liczba cudzoziemców opuszczających Polskę – 653,6 tys.

Wśród ogółu cudzoziemców wyjeżdżających z Polski przez granicę z Ukrainą 95,7% stanowili obywatele Ukrainy, natomiast wśród ogółu cudzoziemców wyjeżdżających z Polski przez granicę z Białorusią 89,6% stanowili obywatele Białorusi.

Wśród osób przekraczających granicę polsko-ukraińską dominowali zmotoryzowani – 82,1% Polaków i 89,6% cudzoziemców. Osoby przekraczające badaną granicę pieszo stanowiły 16,7% wśród Polaków i 8,0% wśród cudzoziemców, natomiast podróżujący koleją odpowiednio 1,2% i 2,4%.

Na granicy polsko-białoruskiej zmotoryzowani stanowili 93,7% wśród Polaków i 93,1% wśród cudzoziemców. Niewiele ponad 6% Polaków i około 7% cudzoziemców przekraczało granicę koleją, znikomy odsetek stanowiły osoby piesze – 0,15% Polaków i 0,02% cudzoziemców.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w 2009 roku wyniosła 1981,3 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków w tym okresie wyniosły 381,1 mln zł.

W IV kwartale 2009 r. wydatki cudzoziemców wyniosły 516,2 mln zł, natomiast Polaków 80,8 mln zł i były niższe w porównaniu z III kwartałem 2009 r. odpowiednio o 13,4% i 31,0%. Wydatki poniesione przez cudzoziemców w IV kwartale 2009 r. były zbliżone do poziomu odnotowanego w analogicznym okresie 2008 roku, zaś w przypadku Polaków były one niższe o 41,5%.

Na poziom obrotu towarów i usług w ruchu granicznym w IV kwartale 2009 r. niekorzystny wpływ miał spadek ruchu granicznego, szczególnie Polaków. W głównej mierze spowodowany był on trwającą na Ukrainie epidemią grypy.

W IV kwartale 2009 r., w stosunku do poprzedniego kwartału, wyższa była wartość **wydatków cudzoziemców** na zakup części i akcesoriów do środków transportu (o 15,1%) oraz mięsa i wyrobów mięsnych (o około 5%). Cudzoziemcy wydali natomiast mniej środków na zakup artykułów do wystroju wnętrz (o ponad 37%), środków czystości i artykułów kosmetyczno-toaletowych (o około 30%), odzieży i obuwia (o ponad 22%), materiałów budowlanych (o ponad 21%). Zmniejszyły się również wydatki cudzoziemców na usługi (o prawie 43%).

W IV kwartale 2009 r., w porównaniu z III kwartałem 2009 r., odnotowano zmniejszenie wartości **wydatków Polaków** na zakup kawy, herbaty, kakao i napojów bezalkoholowych (o ponad 32%), napojów alkoholowych (o ponad 22%), wyrobów tytoniowych (o prawie 20%), paliw (o około 22%), odzieży i obuwia (o ponad 12%) oraz wyrobów cukierniczych (o ponad 12%). Polacy więcej wydali natomiast na zakup artykułów do wystroju mieszkań (o prawie 27%). W okresie tym niższe – o ponad 79% – były wydatki Polaków na usługi.

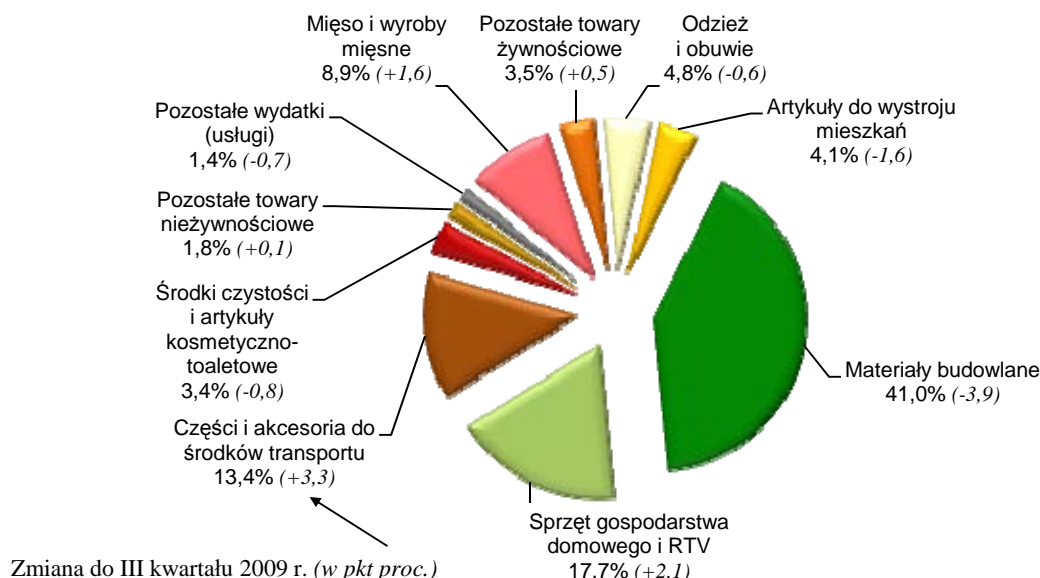
Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce w IV kwartale 2009 r. ukształtowały się na poziomie ok. 573 zł i były niższe w stosunku do poprzedniego kwartału o 11,2%. Natomiast średnie wydatki 1 Polaka za granicą wyniosły ok. 145 zł i były niższe w porównaniu z III kwartałem 2009 r. o 8,7%. W porównaniu z analogicznym okresem roku 2008 średnie wydatki Polaków były o 16,9% wyższe, a cudzoziemców o 18,6% niższe.

W IV kwartale 2009 r. cudzoziemiec przeciętnie wydawał najwięcej na materiały budowlane – 235 zł, sprzęt gospodarstwa domowego i RTV – 101 zł, części i akcesoria do środków transportu – 76 zł, mięso i wyroby mięsne – 50 zł. Natomiast Polak przeciętnie wydawał najwięcej na paliwo – 83 zł, napoje alkoholowe – 18 zł i wyroby cukiernicze – 15 zł.

W **strukturze wydatków cudzoziemców** w Polsce dominowały, podobnie jak w poprzednich okresach, wydatki na towary żywnościowe – 86,3%. Na towary żywnościowe przypadło 12,4% ogółu wydatków, a na usługi – 1,4%, z tego wydatki na usługi gastronomiczne stanowiły 0,9%, a na noclegi – 0,4%. Wśród artykułów żywnościowych największym zainteresowaniem nadal cieszyły się materiały budowlane. Duży odsetek stanowiły też wydatki na zakup sprzętu gospodarstwa domowego i RTV oraz części i akcesoriów do środków transportu. Natomiast z towarów żywnościowych najchętniej kupowano mięso i wyroby mięsne.

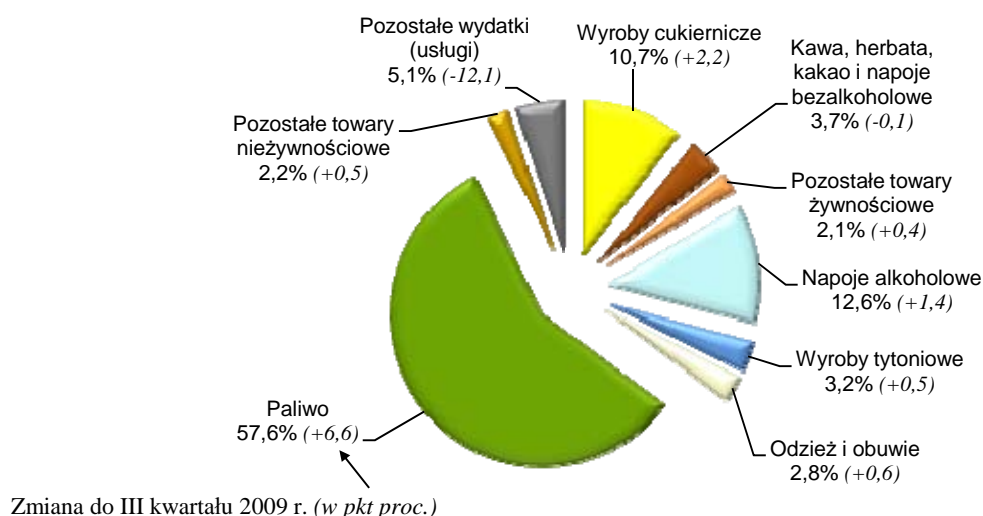
Szczegółową strukturę wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w IV kwartale 2009 roku przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską

W strukturze wydatków Polaków za granicę przeważały wydatki na zakup towarów nieżywnościowych (około 62%), w tym w szczególności na zakup paliwa. Wydatki na towary żywnościowe stanowiły ponad 16% ogółu wydatków poniesionych przez Polaków (spośród artykułów żywnościowych najczęściej kupowano wyroby cukiernicze). Znaczący udział miały również wydatki na napoje alkoholowe (ponad 12%). Szczegółową strukturę wydatków poniesionych przez Polaków za granicę w IV kwartale 2009 roku przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Struktura wydatków poniesionych za granicę przez Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską

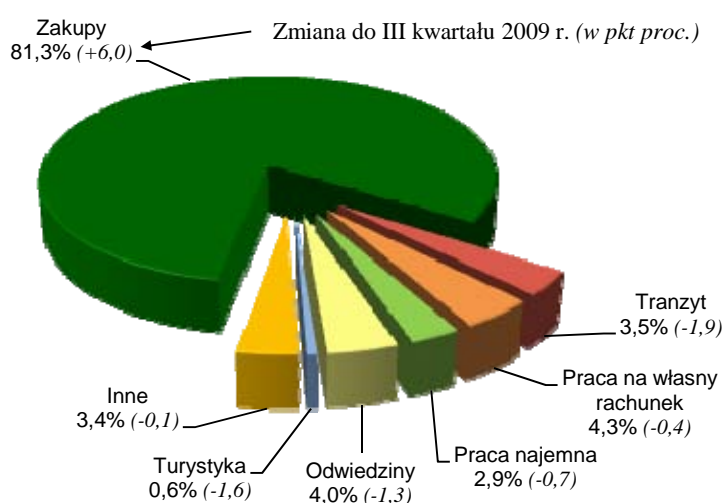

Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty

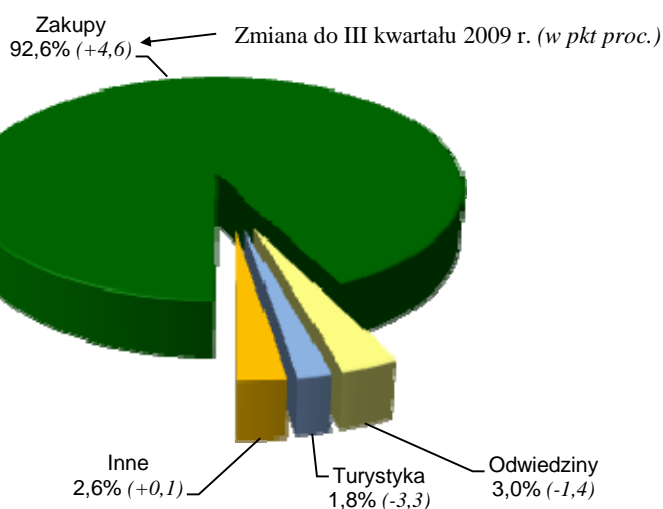
Najczęstszym celem przyjazdu cudzoziemców do Polski było dokonanie zakupów (podobnie jak w III kwartale 2009 r.), następnie praca, odwiedziny, tranzyt i turystyka. Dokonanie zakupów było również nadal dominującym celem wyjazdu za granicę deklarowanym przez Polaków. Polacy wyjeżdżali także w odwiedziny oraz w celach turystycznych.

Strukturę cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty przedstawiają wykresy 3 i 4.

Wykres 3. Struktura cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu wizyty w Polsce

Wykres 4. Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według celu pobytu za granicą

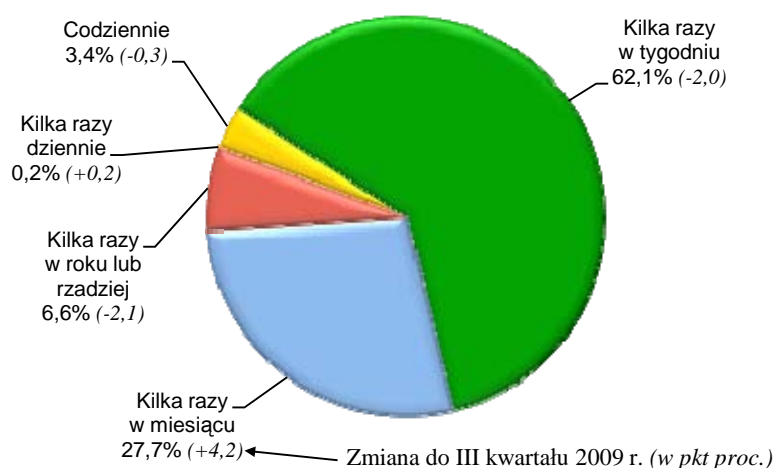

Częstotliwość przekraczania granicy polsko-ukraińskiej przez Polaków i cudzoziemców

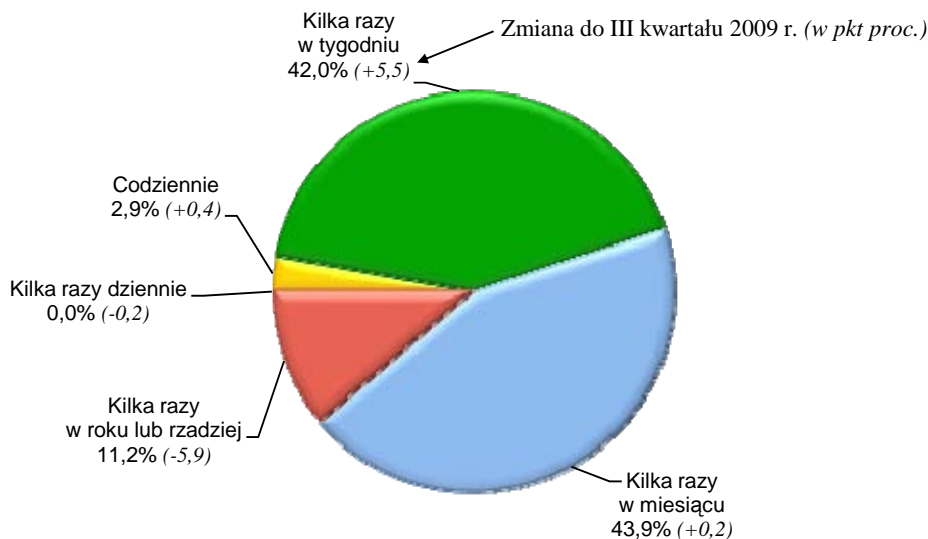
Najwięcej osób objętych badaniem przekraczało granicę kilka razy w tygodniu (ponad 62% cudzoziemców i 42% Polaków). Duży odsetek stanowili też przekraczający granicę kilka razy w miesiącu (ok. 28% cudzoziemców i ok. 44% Polaków). Niewielki był udział osób przekraczających granicę kilka razy dziennie (w przypadku Polaków zmniejszył się prawie do 0%) i codziennie. W porównaniu do III kwartału 2009 r. wyraźnie zwiększył się odsetek cudzoziemców przekraczających granicę kilka razy w miesiącu oraz Polaków przekraczających granicę kilka razy w tygodniu. Mniejszy natomiast udział stanowili cudzoziemcy przekraczający granicę kilka razy w miesiącu oraz Polacy przekraczający granicę kilka razy w roku lub rzadziej.

Szczegółową strukturę przekraczania granicy według częstotliwości w IV kwartale 2009 r. zaprezentowano na wykresach 5 i 6.

Wykres 5. Struktura cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według częstotliwości przekraczania granicy

Wykres 6. Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską według częstotliwości przekraczania granicy

Mały ruch graniczny na granicy polsko-ukraińskiej

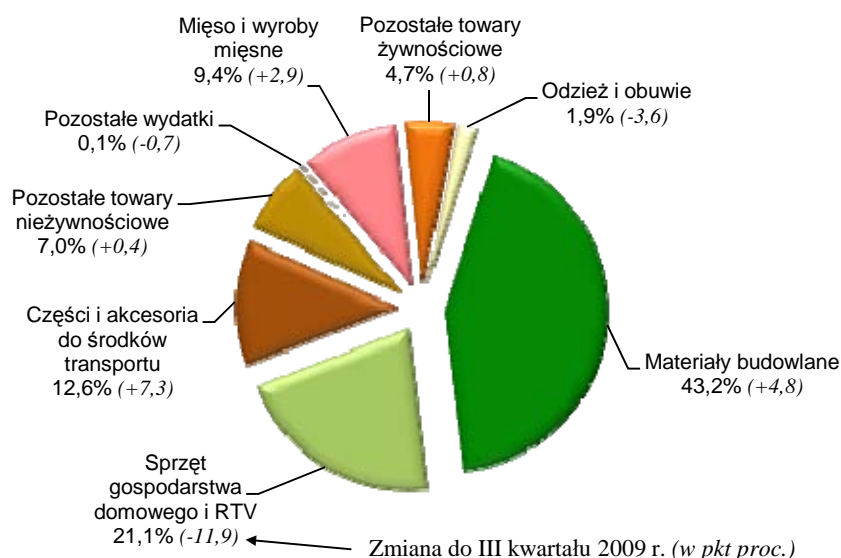
W celu ułatwienia ruchu przygranicznego została zawarta *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego*¹, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 roku.

Według danych Straży Granicznej w IV kwartale 2009 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) granicę przekroczyło 154,1 tys. (tj. ponad 8 razy więcej niż w poprzednim kwartale) cudzoziemców w kierunku do Polski i tyle samo z Polski, co stanowiło łącznie 21,2% przekroczeń cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej. Najwięcej przekroczeń odnotowano na przejściu drogowym w Medyce – 36% przekraczających granicę w ramach MRG. Wśród Polaków odnotowano 6 przekroczeń granicy w ramach MRG.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych przez mieszkańców Ukrainy przekraczających granicę w ramach małego ruchu granicznego wyniosła ok. 63,9 mln zł, co stanowiło 12,9% wydatków poniesionych przez Ukraińców w Polsce.

Strukturę wydatków przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG

Średnie wydatki przypadające na jednego mieszkańca Ukrainy przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG wyniosły ok. 414 zł. Przeciętnie najczęściej wydawano na materiały budowlane – 179 zł, sprzęt gospodarstwa domowego i RTV – 87 zł, oraz części i akcesoria do środków transportu – 52 zł.

Najczęstszym celem przyjazdu cudzoziemców do Polski przekraczających granicę w ramach MRG było dokonanie zakupów (prawie 89%), ponad 5% przyjeżdżało w odwiedziny. Cudzoziemcy najczęściej przekraczali granicę kilka razy w tygodniu (ponad 69%). Duży odsetek stanowili przekraczający granicę kilka razy w miesiącu (prawie 21%). Codziennie granicę przekraczało około 8% cudzoziemców.

¹ Ustawa z dnia 6 marca 2009 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, (DzU nr 66 z dnia 4 maja 2009 r, poz. 555).

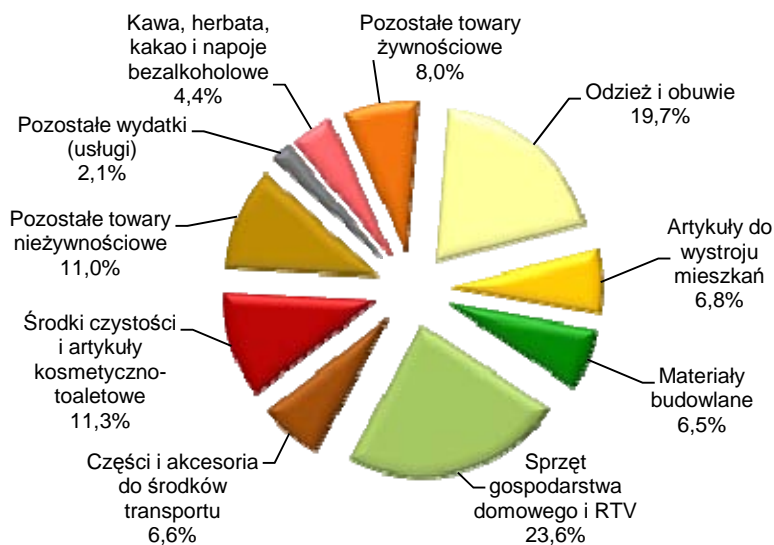
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-białoruską

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w IV kwartale 2009 r. wyniosła 312,3 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 21,1 mln zł.

W strukturze wydatków cudzoziemców dominowały wydatki na towary nieżywnościowe – 85,4%. Na towary żywnościowe przypadło 12,5% ogółu wydatków. Niewielki udział miały pozostałe wydatki (usługi) – 2,1%, podobnie jak w przypadku cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską.

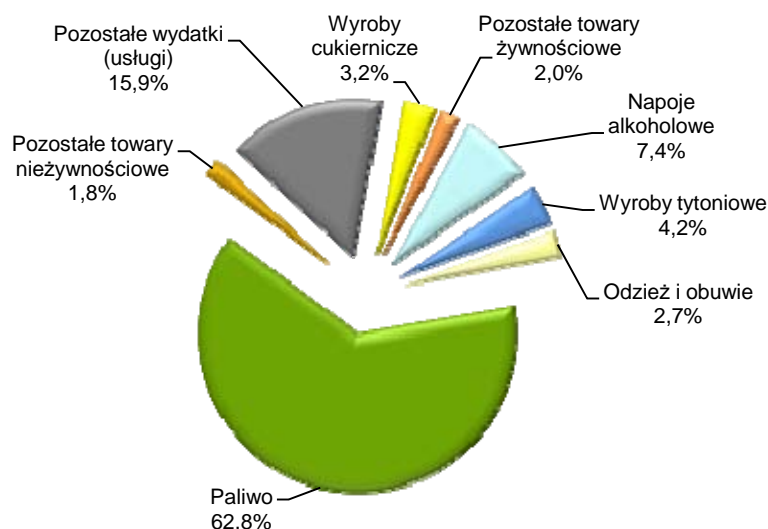
Wśród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cieszył się sprzęt gospodarstwa domowego i RTV, odzież i obuwie oraz środki czystości i artykuły kosmetyczno-toaletowe. Udział wydatków na materiały budowlane cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską, stanowił 6,5% wydatków ogółem i był o 34,5 pkt proc. niższy niż cudzoziemców przekraczających granicę Polski z Ukrainą. Z towarów żywnościowych najchętniej kupowano kawę, herbatę, kakao i napoje bezalkoholowe (wykres 8).

Wykres 8. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską

W strukturze wydatków Polaków powracających do kraju przekraczających granicę polsko-białoruską przeważały wydatki na zakup towarów nieżywnościowych (67,2%), w tym głównie na zakup paliwa (podobnie jak Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską). Znaczący udział miały również wydatki na usługi – 15,9%, w tym wydatki na usługi gastronomiczne 9,3% i na noclegi 6,4% (dla porównania Polacy przekraczający granicę polsko-ukraińską przeznaczyci na usługi około 5% ogółu wydatków). Z towarów żywnościowych najchętniej kupowano wyroby cukiernicze (wykres 9).

Wykres 9. Struktura wydatków poniesionych za granicą przez Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską

Średnie wydatki cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską ukształtowały się na poziomie około 477 zł, natomiast Polaków za granicą około 211 zł. Przeciętnie cudzoziemiec wydawał najwięcej na sprzęt gospodarstwa domowego – 112 zł, środki czystości i artykuły kosmetyczno-toaletowe – 53 zł, artykuły do wystroju mieszkań – 32 zł oraz na materiały budowlane i części do akcesoriów do środków transportu – po 31 zł. Natomiast Polak przeciętnie wydawał najwięcej na paliwo – 132 zł, napoje alkoholowe – 15 zł, wyroby tytoniowe – 8 zł. Na usługi gastronomiczne wydatkował 19 zł, a na noclegi – 13 zł.

Struktura według celu wizyty oraz częstotliwość przekraczania granicy polsko-białoruskiej przez Polaków i cudzoziemców

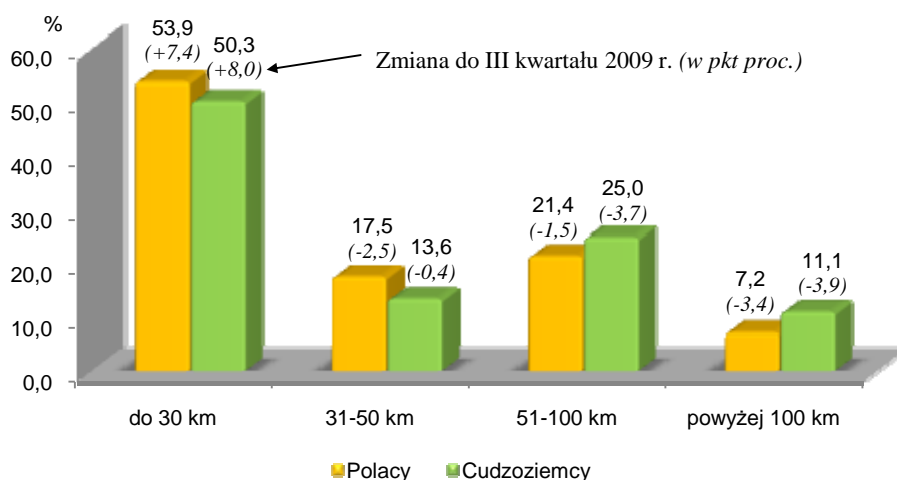
Najczęstszym celem przyjazdu cudzoziemców do Polski było dokonanie zakupów (3/4 cudzoziemców), następnie odwiedziny (ponad 12% cudzoziemców) i praca (około 6% ankietowanych). Dokonanie zakupów było również dominującym celem przyjazdu Polaków (około 55%). Około 23% Polaków wyjeżdżało w odwiedziny, a prawie 11% – w celach turystycznych.

Prawie 60% cudzoziemców i ponad 53% Polaków objętych badaniem przekraczało granicę kilka razy w tygodniu. Duży odsetek, zarówno cudzoziemców jak i Polaków, stanowiły osoby przekraczające granicę kilka razy w miesiącu (około 22% cudzoziemców i 20% Polaków). Około 10% cudzoziemców i ponad 13% Polaków przekraczało granicę codziennie.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

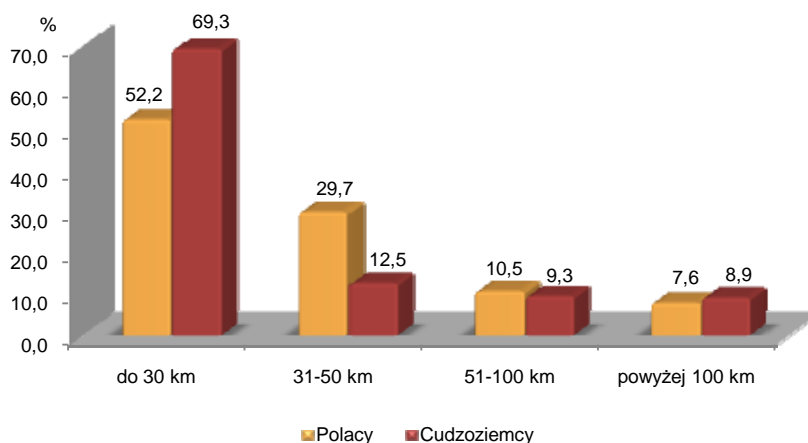
Badanie przeprowadzone w IV kwartale 2009 r. potwierdza wcześniejsze wyniki, że przekraczający granicę polsko-ukraińską cudzoziemcy, podobnie jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy (prawie 64% cudzoziemców i ponad 71% Polaków), przy czym ponad 50% cudzoziemców i prawie 54% Polaków mieszkało w pasie do 30 km. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zamieszkiwało około 11% cudzoziemców i około 7% Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską (wykres 10).

Wykres 10. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według odległości miejsca zamieszkania od granicy

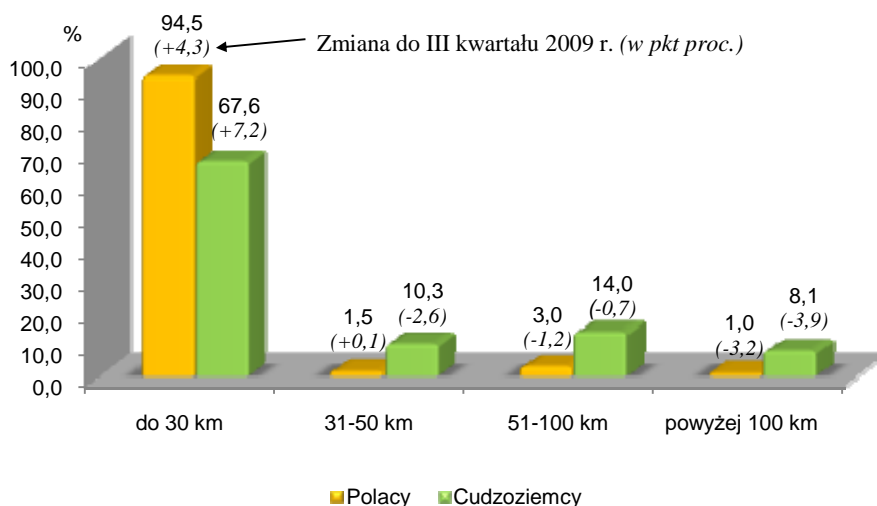
Wśród osób przekraczających granicę polsko-białoruską, dominowali również mieszkańcy miejscowości znajdujących się w odległości do 50 km od granicy (prawie 82% cudzoziemców i tyle samo Polaków). Stosunkowo niewielki odsetek stanowiły osoby mieszkające w odległości powyżej 100 km od granicy – 9% cudzoziemców i około 8% Polaków (wykres 11).

Wykres 11. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy

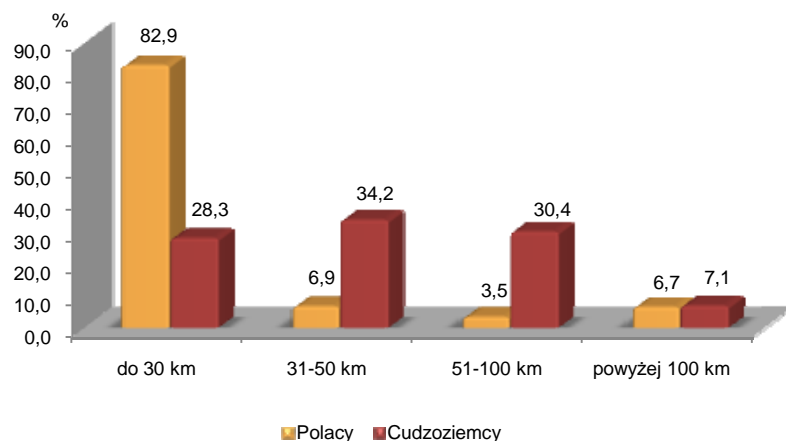

Przekraczający granicę polsko-ukraińską cudzoziemcy oraz Polacy najchętniej dokonywali zakupów w odległości do 50 km od granicy – prawie 78% cudzoziemców i aż 96% Polaków (wykres 12). Na granicy Polski z Białorusią wyglądało to podobnie – około 63% cudzoziemców i prawie 90% Polaków (wykres 13). Z kolei w odległości powyżej 100 km zakupów dokonywało 8% cudzoziemców oraz 1% Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską i około 7% - zarówno cudzoziemców jak i Polaków - przekraczających granicę polsko-białoruską.

Wykres 12. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską według odległości miejsca dokonania zakupów od granicy

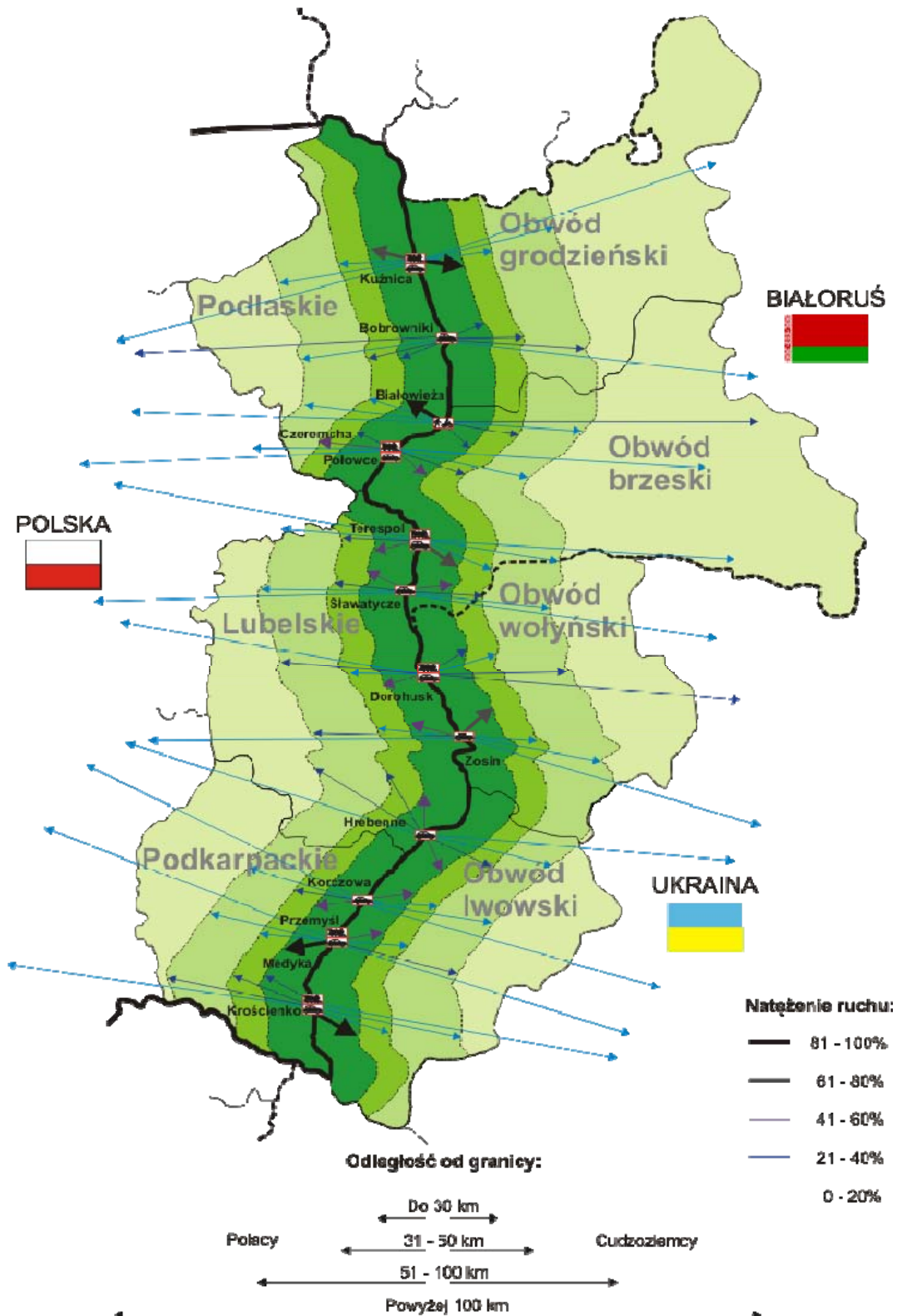

Wykres 13. Struktura Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy

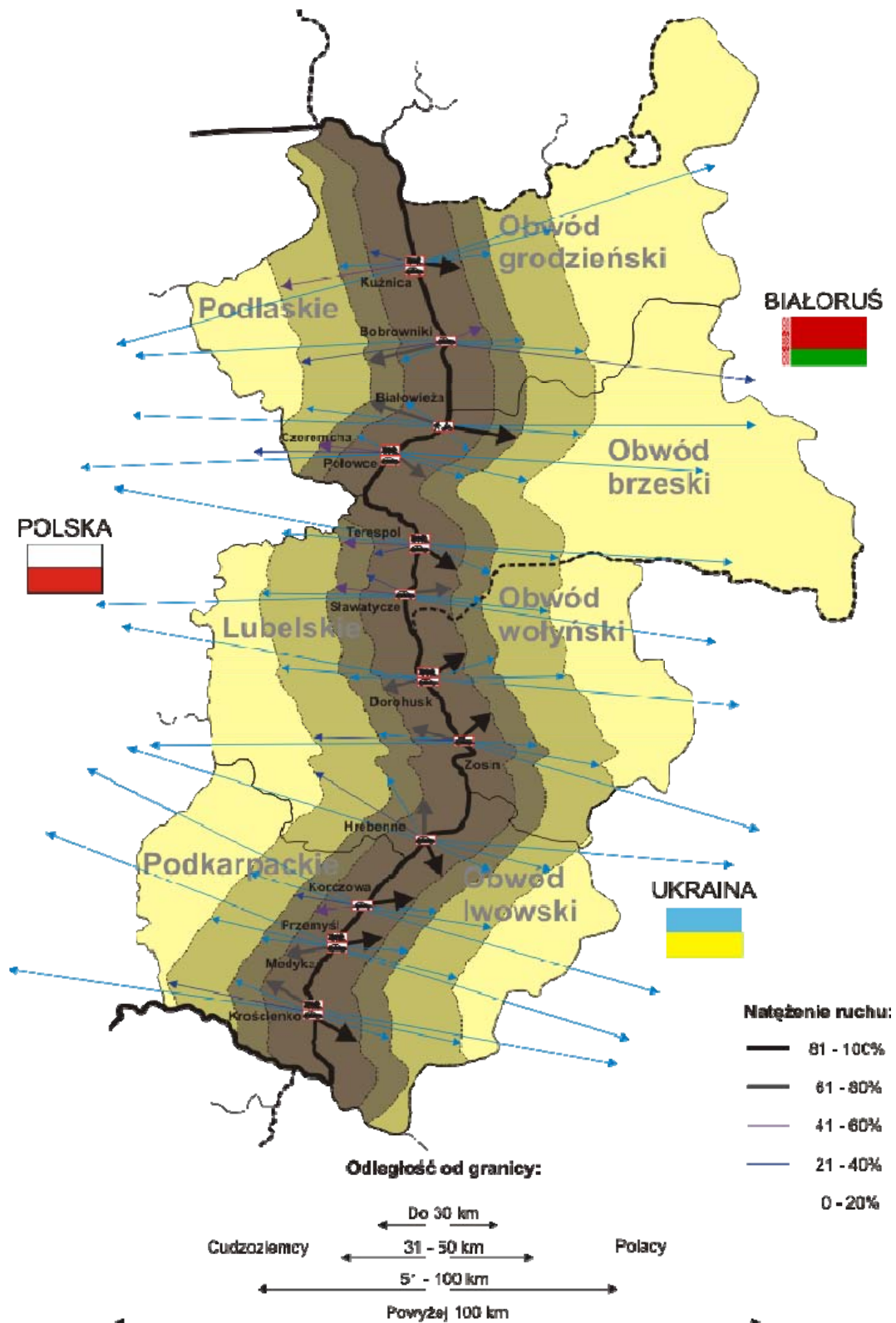
Delimitację obszarów oddziaływania granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej dokonaną na podstawie wyników badania, przy uwzględnieniu odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów, przedstawiono na mapach 1 i 2.

Mapa 1. Delimitacja obszarów oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę Polski z Białorusią i Ukrainą

Największa liczba cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę Polski z Ukrainą i Białorusią zamieszkiwała w pasie do 30 km od granicy (ponad 58% cudzoziemców i około 54% Polaków). Natomiast niewielki odsetek wśród badanych, zarówno Polaków jak i cudzoziemców, mieszkał w odległości powyżej 100 km od granicy.

Mapa 2. Delimitacja obszarów oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca dokonania zakupów przez Polaków i cudzoziemców przekraczających granicę Polski z Białorusią i Ukrainą

Okolo 51% cudzoziemców i prawie 93% Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską i polsko-białoruską dokonywało zakupów w odległości do 30 km od granicy. W pasie 30-50 km od granicy zakupów dokonywało okolo 21% cudzoziemców, podobnie jak w odległości od 50 do 100 km od granicy.

PODSUMOWANIE

Wyniki badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej pozwalają na stwierdzenie, że procesy zachodzące na obszarach transgranicznych mają duże znaczenie dla ich rozwoju społeczno-gospodarczego.

Największa intensywność zjawisk związanych z ruchem granicznym występuje na obszarach położonych w pasie do 50 km wzdłuż granicy, o czym świadczy między innymi odsetek osób przekraczających granicę, które ponosiły wydatki w tym pasie (około 78% cudzoziemców i około 96% Polaków), jak również fakt, że mieszkańcy miejscowości zlokalizowanych na tym obszarze stanowili zdecydowaną większość wśród przekraczających granicę (ponad 71% cudzoziemców i prawie 73% Polaków).

Wartość obrotu towarów w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej (szacunek wstępny według cen bieżących) w IV kwartale 2009 r., jest znacząca w relacji z obrotami handlu zagranicznego Polski:

- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych w Polsce przez cudzoziemców, deklarujących jako kraj stałego zamieszkania Ukrainę, stanowiła około **18,3% wartości eksportu z Polski na Ukrainę** przypadającej średnio na kwartał 2009 roku, natomiast wydatki cudzoziemców deklarujących jako kraj stałego zamieszkania Białoruś, stanowiły około **27,7% wartości eksportu z Polski na Białoruś** odnotowanej w IV kwartale 2009 r.²
- Wartość wydatków na zakup towarów poniesionych za granicą przez Polaków, deklarujących jako kraj pobytu Ukrainę, stanowiła około **8,8% wartości importu z Ukrainy do Polski** przypadającej średnio na kwartał 2009 roku, natomiast wartość wydatków poniesionych za granicą przez Polaków deklarujących jako kraj pobytu Białoruś, stanowiła około **2,8% wartości importu z Białorusi do Polski** odnotowanego w IV kwartale 2009 r.³

Należy zauważyć, że w IV kwartale 2009 r. zmniejszyła się liczba osób przekraczających granicę polsko-ukraińską w porównaniu z poprzednim kwartałem, co przyczyniło się do zmniejszenia wartości wydatków poniesionych za granicą, zwłaszcza Polaków. W porównaniu z IV kwartałem 2008 roku wydatki cudzoziemców pozostały na podobnym poziomie, natomiast wartość wydatków Polaków zmniejszyła się o ponad 40%.

Ważnym elementem ułatwiającym przekraczanie granicy było wprowadzenie małego ruchu granicznego, z której to formy korzysta coraz więcej osób na granicy polsko-ukraińskiej. Mały ruch graniczny ułatwia kontakty pomiędzy mieszkańcami po obu stronach granicy, może też pozytywnie wpłynąć na rozwój gmin, które znajdują się w strefie przygranicznej.

Podobne oczekiwania są wiązane z podpisaną dnia 12 lutego 2010 roku *Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego*.

UWAGI METODYCZNE

Badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym prowadzone jest przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Lublinie i Białymstoku. Badanie dotyczy obrotu nierejestrowanego na dokumentach celnych SAD. Prowadzone jest przy wsparciu Straży Granicznej i Służby Celnej oraz władz regionalnych.

Tematem badania jest wysokość i struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców oraz wydatków poniesionych przez Polaków za granicą, między innymi na towary

² Obliczono na podstawie wstępnych danych GUS dot. handlu zagranicznego za okres I-XII 2009 r.

³ Obliczono na podstawie wstępnych danych GUS dot. handlu zagranicznego za okres I-XII 2009 r.

żywnościowe i nieżywnościowe, noclegi i inne usługi. Badane są również: cel podróży, odległość od granicy miejsca zamieszkania i miejsca dokonania zakupów, częstotliwość przekraczania granicy, w przypadku Polaków – kraj pobytu za granicą, w przypadku cudzoziemców – kraj stałego zamieszkania oraz posiadanie Karty Polaka.

Badanie prowadzone jest na wszystkich przejściach drogowych i kolejowych z ruchem osobowym.

Tabela 1. Wykaz przejść granicznych objętych badaniem

	Granica	Miejscowość graniczna	Rodzaj przejścia	Sposób przekroczenia granicy	
województwo podkarpackie	polsko-ukraińska	Korczowa	drogowe	zmotoryzowany	
		Krościenko	drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją	
		Medyka	drogowe	zmotoryzowany i pieszo	
		Przemyśl	kolejowe	koleją	
województwo lubelskie		Dorohusk	drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją	
		Hrebenne	drogowe	zmotoryzowany	
		Zosin	drogowe	zmotoryzowany	
województwo podlaskie		polsko-białoruska	Sławatycze	drogowe	zmotoryzowany
			Terespol	drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją
			Białowieża	drogowe	pieszo
	Bobrowniki		drogowe	zmotoryzowany	
	Czeremcha		kolejowe	koleją	
	Kuźnica		drogowe, kolejowe	zmotoryzowany i koleją	
Połowce	kolejowe	koleją			

Badaniem są objęci cudzoziemcy wyjeżdżający z Polski (mieszkający na stałe za granicą) i Polacy (mieszkający na stałe w Polsce) powracający do kraju samochodami osobowymi, autokarami, motocyklami, pieszo oraz koleją. Badane są wylosowane osoby przekraczające granicę.

Ankieta wypełniana jest dla pojedynczej osoby lub jednorodnej grupy osób (np. rodziny) podróżującej razem i razem ponoszącej wydatki. Ankieta zawiera 8 pytań (w przypadku cudzoziemców dodane jest pytanie o Kartę Polaka), jest anonimowa i prosta w wypełnieniu. Formularze dla cudzoziemców przygotowane są w językach: ukraińskim, rosyjskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Informacje są pozyskiwane w formie wywiadu lub samodzielnego wypełnienia ankiety przez respondenta. Badanie przeprowadzają profesjonalni ankietnicy statystyki publicznej.

Ankietyzacja prowadzona jest w wylosowane dni tygodnia w taki sposób, by w kwartale każdy dzień tygodnia wystąpił jeden raz.

Wartość wydatków podawanych przez respondentów w walutach obcych jest przeliczana na złotówki według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu, w którym przeprowadzono badanie.

Badany jest asortyment towarów cieszących się największym popytem, odpowiednio wśród Polaków i cudzoziemców.

Podstawę szacowania wyników stanowią dane z ankiet oraz informacje Straży Granicznej o ruchu granicznym.

Badanie przeprowadzono na próbie około 1%.

W IV kwartale 2009 roku zebrano łącznie 21 tys. ankiet, z tego 7,7 tys. od Polaków i 13,3 tys. od cudzoziemców. W roku 2009 zebrano łącznie 56,2 tys. ankiet, z tego 25,7 tys. od Polaków i 30,5 tys. od cudzoziemców.

Dotychczas ukazały się następujące opracowania dotyczące pogranicza polsko-ukraińskiego

I. Wyniki wstępne. Badanie pilotażowe obrotów towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej:

- ◆ III kwartał 2009 roku.
- ◆ II kwartał 2009 roku.
- ◆ I kwartał 2009 roku.
- ◆ IV kwartał 2008 roku.
- ◆ III kwartał 2008 roku.

II. Seria „Charakterystyka pogranicza polsko-ukraińskiego”

- ◆ Budżety gmin w 2008 r.
- ◆ Stan, ruch naturalny i migracje ludności w 2008 r.
- ◆ Powiaty wchodzące w skład polsko-ukraińskiej strefy przygranicznej.
- ◆ Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w podkarpackim i lubelskim rejestrze REGON na pograniczu polsko-ukraińskim.
- ◆ Stan, ruch naturalny i migracje ludności w 2007 r.
- ◆ Rynek pracy w 2007 r.
- ◆ Turystyka w 2007 r.
- ◆ Ochrona zdrowia w 2007 r.
- ◆ Ochrona środowiska w 2007 r.
- ◆ Budżety gmin w 2007 r.

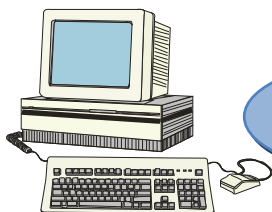
III. Pozostałe

- ◆ Pogranicze polsko-ukraińskie; województwo podkarpackie i lubelskie – podregiony, powiaty, gminy.
- ◆ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej na pograniczu polsko-ukraińskim, województwo podkarpackie i lubelskie - *monitoring kwartalny*.
- ◆ Pogranicze polsko-słowacko-ukraińskie.
- ◆ Pogranicze polsko-ukraińskie w liczbach.

Wszystkie ww. opracowania dostępne są na stronie internetowej

Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

pod adresem:

<http://www.stat.gov.pl/rzesz>